

**POTENCJAŁ ROZWOJOWY MIASTA I POTENCJAŁ WSPÓŁPRACY
ARKUSZ ODPOWIEDZI I WNIOSKÓW DO WYWIADU GRUPOWEGO Z LOKALNYMI LIDERAMI SPOŁECZNYMI
LIDERZY SPOŁECZNI**

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
MODUŁ MIASTO		
<p>Charakter miasta w oczach osób z zewnątrz, stereotypy, cechy wyróżniające, marka miasta</p> <p>Pytania nr. 1.2, 2</p>	Piknik Country. Mazurska Noc Kabaretowa. Miasteczko na Mazurach.	Marka jest nieco na wyrost. Nie znajduje potwierdzenia w rzeczywistości. Ktoś przyjeżdża zachęcony obrazkiem w telewizji, ale nie znajduje to odzwierciedlenia
<p>Charakter miasta w oczach jego mieszkańców, stereotypy, cechy wyróżniające, marka miasta</p> <p>Pytania nr. 1, 3</p>	Nuda. Malkontenctwo. Miasto, które żyje wyłącznie w sezonie turystycznym, poza nim zamiera. Zacofane pod względem infrastruktury kulturalnej. Miasto seniorów. Miasto, w którym bez problem można rozwijać swoje pasje, zwłaszcza sportowe.	<p>“Miasto, do którego wraca się po to, żeby odwiedzić swoich rodziców”.</p> <p>“Miasto, w którym po ukończeniu szkoły można liczyć na karierę wyłącznie w Mc”Donals’sie, Orlenie lub Mleku.”</p> <p>“Miasto seniorów. Przestrzeń dla młodych jest nie tylko ograniczana, ale wręcz wytuczana.”</p>
<p>Ogólny charakter miasta w oczach rozmówców, stereotypy, cechy wyróżniające, marka miasta, stopień związania rozmówców z miastem,</p> <p>Pytania nr.1, 2, 3</p>	Miasto kompaktowe. Bezpieczne. Miasto dobre do życia dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym, ale nie przedszkolnym. Miasto o niewielkiej, przyjaznej skali.	Była mowa o poczuciu tożsamości lokalnej. Ja się czuję 100-procentowym Mazurem, mrągowianinem. Mimo, że losy mojej rodziny też są pogmatwane, wielowątkowe, ale ja całkowicie czuję się „stąd”. Co to dla mnie znaczy? To jest moja mała ojczyzna. Mam za sobą doświadczenie

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
		kilkuletniej emigracji, ale dla mnie ojczyzną, miejscem na Ziemi, zawsze było Mrągowo. Do tego miasta tęskniłem i do niego wiedziałem, że wrócę. Wiem też, że podobnie myśli spore grono moich znajomych, którzy wciąż jeszcze pozostają na emigracji. Duża część z nich planuje w końcu wrócić. Odkładają pieniądze na założenie własnego biznesu i chcą go rozwijać właśnie tutaj.
Atrakcyjność miasta dla poszczególnych grup wiekowych Pytania nr. 3	Dobre dla seniorów, dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym. Trudne dla młodzieży oraz dla rodziców małych dzieci – brak miejsc w żłobkach i przedszkolach.	Komu mieszka się tu dobrze? Osobom z kapitałem, uporządkowaną sytuacją materialną, zasobem finansowym, który pozwoli na założenie i rozwój własnego, przemyślanego biznesu. Osobom, które mają doświadczenie w życiu, pracy w innych, dużych miastach, które szukają czegoś w mniejszej skali i potrafią docenić walory przyrodnicze, czyste powietrze oraz to, że wszędzie jest blisko.
Potencjał gospodarczy i inwestycyjny miasta Pytania nr. 4, 6, 7	Turystyka. Zrównoważony rozwój. Dostępność komunikacyjna – w zakresie infrastruktury drogowej. Potencjał do pracy zdalnej outsourcingu usług. Ukształtowanie terenu. Ludzie.	

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
<p>Potencjał społeczny miasta</p> <p>Pytania nr. 4, 6, 7, 15</p>	<p>Niezadowolenie społeczne, które można zagospodarować. Przekuć negatyw w pozytyw.</p> <p>Młodzi ludzie. Kreatywność młodzieży. Społeczeństwo, które sukcesywnie się bogaci.</p>	<p>„Mrągowo miastem ludzi aktywnych. Tak naprawdę jest. Przedsiębiorczość mieszkańców, ich pracowitość i konsekwencja w działaniu to niesamowity kapitał i potencjał.”</p> <p>„Kultura budowana przez małe wspólnoty, małe grupy. Nie chodzi o wielkie festiwale, ale twórczość lokalna.”</p>
<p>Główne deficyty inwestycyjne i gospodarcze miasta</p> <p>Pytania nr. 5, 7</p>	<p>Brak kompetencji, wiedzy dotyczących nowoczesnych technologii. Zbyt mała liczba ekspertów w nowoczesnych branżach, a także brak odpowiedniej edukacji młodych ludzi w zakresie nowoczesnych technologii. Brak połączeń komunikacji publicznej – zwłaszcza kolejowej”.</p>	<p>„Jest olbrzymi problem z powrotem rodziców na rynek pracy.”</p>
<p>Główne deficyty społeczne miasta</p> <p>Pytania nr. 5, 6.2, 7</p>	<p>Marazm części mieszkańców, zwłaszcza starszych. Ucieczka młodych do innych ośrodków. „Zamieranie” miasta poza sezonem, zwłaszcza w godzinach popołudniowych i wieczornych.</p> <p>Dziedzictwo historyczne.</p>	<p>„Historia. Mieszka tu już kolejne pokolenie ludzi, którzy osiedli po wojnie, ale brak jest pewnych powiązań historycznych, te nici dziedzictwa zostały pozrywane brutalnie przez koleje losu.”</p>
<p>Otwartość liderów na „obcych”</p> <p>Pytania nr. 8, 15</p>	<p>Niezbędne jest stworzenie zachęt do powrotu dla osób, które wyjechały na studia, do pracy, wyemigrowały za granicę.</p> <p>Potrzebne są nowe kompetencje.</p> <p>Propozycja stworzenia klasy, a nawet szkoły dedykowanej e-gamingowi.</p> <p>Znalezienie zachęty do osiedlania się w mieście dla osób, które mają dość wielkich miast i poszukują wartości, jaką jest równowaga życia blisko natury, w niewielkiej miejscowości.</p>	<p>„Mamy doskonałe walory przyrodnicze, bliskość natury, tereny do rekreacji. Jest to też miasto o wysokim poziomie bezpieczeństwa. Nie mamy grodzonych osiedli, niska jest przestępczość. Jedyne akty wandalizmu zdarzają się niemal wyłącznie w sezonie turystycznym. Poza tym jest w pełni bezpiecznie.”</p>

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
<p>Ocena miasta w kontekście jego siły przyciągania nowych mieszkańców</p> <p>Pytania nr.7, 8</p>	<p>Istniejąca infrastruktura podstawowa jest wystarczająca, należy ją tylko uzupełnić. Zwłaszcza w kontekście poprawy jakości życia i troski o środowisko. Inwestycje nie powinny być ukierunkowane na turystykę, ale na zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Miasto posiada walory i siłę przyciągania, należy to jedynie uwypuklić.</p>	<p>„Infrastrukturę mamy już na dobrym poziomie, ale powinniśmy skupić się teraz na ludziach.”</p> <p>„Jeśli inwestycje, to takie, które nie będą ukierunkowane na turystykę, ale dające możliwość rozwoju małych, całorocznie funkcjonujących firm, odpowiadających na potrzeby mieszkańców”</p>
<p>MODUŁ LUDZIE, INSTUCJE, WSPÓLPRACA</p>		
<p>Otwartość liderów na zmianę, nowe inicjatywy</p> <p>Pytania nr. 8, 9, 15</p>	<p>Rozbudowa poczucia dumy lokalnej i tożsamości. Stworzenie warunków do odkrywania własnych potencjałów przez dzieci i młodzież, zwłaszcza wchodzącą na rynek pracy.</p>	<p>„Brakuje mi cyklicznych wydarzeń integrujących mieszkańców. Np. zabaw tanecznych nie nastawionych tylko na komercję, ale wyjście z domów i bycia razem. Brak mi jest też np. promocji lokalnej kuchni – docenienie dziedzictwa kulinarnego, a nie tylko bazowanie na modzie jak kebab i pizza.”</p>
<p>Jakie wspólne cele mają liderzy, co ich łączy, czy jest między nimi atmosfera współpracy? Plany i aspiracje</p> <p>Pytania nr. 10, 11, 15</p>	<p>Rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Rozwój istniejących i funkcjonujących inicjatyw, ale w kontekście informowania o nich szerszych grup mieszkańców.</p>	

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
<p>Deficyty organizacji / instytucji, bariery na jakie napotykają lokalni liderzy</p> <p>Pytania nr.13, 15</p>	<p>Brak zaufania do administracji. Brak odpowiednich środków finansowych.</p>	<p>Brak perspektywy kreowania miejsc pracy ze strony trzeciego sektora</p>
<p>Potencjał współpracy polegający na wymianie informacji</p> <p>Pytania nr. 9, 11,12.3, 15</p>	<p>Występują problemy związane z bardzo różną skalą prowadzonej działalności oraz konkurencją w staraniach o środki finansowe.</p>	
<p>Gotowość do dzielenia się zasobami rzeczowymi, ludzkimi i intelektualnymi</p> <p>Pytania nr 9, 11, 15</p>	<p>Deklaratywnie – pełna otwartość i gotowość do współpracy.</p>	<p>Są wśród nas aktywiści społeczni, trenerzy, którzy chętnie się w to włączają i będą rozwijać akcje ekologiczne i treningi dla różnych grup społecznych.</p>
<p>Gotowość liderów do zaangażowania we wspólne projekty</p> <p>Pytania nr. 9, 10, 11, 12,15</p>	<p>Istnieje, posiadają własne doświadczenia oraz mechanizmy.</p>	<p>Mamy potencjał do tego, żeby doradzać młodym ludziom, pomóc im odnaleźć się na rynku, nauczyć kompetencji współpracy, pracowitości, odpowiedzialności, a wreszcie założyć firmę i pomóc znaleźć pierwszych klientów dla jego firmy.</p>
<p>Sposoby i styl zawiązywania się partnerstw, skupienia się wokół wspólnego działania, celu</p> <p>Pytania nr. 11, 12, 15</p>	<p>Wynikający z potrzeby celu, rozbudowy istniejących projektów. Bazujący na doświadczeniu oraz kontaktach osobistych i bezpośrednich.</p>	

ZAGADNIENIE BADAWCZE	ODPOWIEDZI, SPOSTRZEŻENIA, WNIOSKI ROZMÓWCÓW	CYTATY
<p>Identyfikacja najsilniejszych liderów, organizacji instytucji z największym potencjałem do organizacji przedsięwzięć rozwojowych</p> <p>Pytania nr.15.1, 15.2</p>	<p>Jasne wskazanie na część uczestników badania, jako na liderów działań w obszarach, którymi się zajmują. Podkreślenie znaczenia liderów wspólnot wyznaniowych (zwłaszcza byłego proboszcza parafii ewangelicko-augsburskiej oraz parafii prawosławnej, jako pomostu pomiędzy mrągowianami a coraz liczniejszą grupą Ukraińców mieszkającą w mieście).</p>	
<p>Samodzielność liderów w finansowaniu pomysłów przedsięwzięć, pozyskaniu funduszy</p> <p>Pytania nr. 15.8</p>	<p>Uzależniona od skali prowadzonej działalności. Zróżnicowana.</p>	
<p>Zaufanie liderów do miasta, wiara w skuteczność działania władz</p> <p>Ten wątek może pojawić się przy okazji każdego pytania</p>	<p>Brak zaufania co do intencji władz. Poczucie próby zawłaszczania przez administrację przestrzeni czy inicjatyw, które pochodzą od NGO. Brak odpowiednich środków finansowych.</p>	

OBSERWACJE BADACZA

Uczestnicy spotkania znają się bardzo dobrze. Można było zaobserwować, iż wiele inicjatyw lokalnych jest przez nich realizowanych wspólnie. Pomiędzy niektórymi uczestnikami można było zauważyć pewną dozę nieufności, wynikającą przede wszystkim z konkurencji pomiędzy nimi (głównie w zakresie pozyskiwania funduszy). Przeważało zaufanie oraz otwartość. Wiele spostrzeżeń i opinii było podobnych, ale pojawiały się również wątki osobiste, a także prywatne doświadczenia, które w oczywisty sposób różniły się od siebie.

WNIOSKI BADACZA

Większość uczestników badania stanowiła grupa przedstawicieli NGO posiadających doświadczenie współpracy z samorządem lokalnym, w tym na co dzień z nim współpracujących przy realizacji rozmaitych projektów. Uczestnicy bez wątpienia nie stanowili pełnej reprezentacji sektora pozarządowego obecnego w mieście – w głównej mierze byli nimi przedstawiciele organizacji działających w obszarach edukacji, sztuki i sportu. Brak było reprezentantów organizacji/instytucji zrzeszających przedsiębiorców, seniorów czy osób z niepełnosprawnościami.

Dane dotyczące aktywności społecznej w Mrągowie dostępne w Monitorze Rozwoju Lokalnego sytuują miasto poniżej średniej dla grupy porównawczej w obszarze liczby organizacji społecznych przypadających na 1000 mieszkańców. Jednocześnie w latach 2015-2017 liczba nowo-zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych na 10 tysięcy mieszkańców w Mrągowie była zdecydowanie przekraczająca średnią dla pełnej grupy porównawczej, co stanowi o nadrobieniu dystansu pomiędzy Mrągowem a pozostałymi ośrodkami. Należy zwrócić uwagę, iż informacje przekazane przez uczestników badania jasno wskazują, że intensywność oraz skala działań podejmowanych przez funkcjonujące w mieście NGO'sy są niejednokrotnie znacząco przekraczające charakter wyłącznie lokalny, co świadczy o dojrzałości części funkcjonujących podmiotów.

Podstawową obawą zgłaszaną przez uczestników był niepokój o ewentualne pominięcie ich w procesie przygotowywania PRL dla Mrągorwa. Wyraźnie zaznaczono także rezerwę do części działań podejmowanych przez władze samorządowe, które – w ocenie uczestników - nie konsultują części z nich z przedstawicielami trzeciego sektora, pomimo, iż efektem inicjatyw samorządu są projekty/działania/środki kierowane właśnie do nich.

REKOMENDACJE BADACZA

- Zaproszenie przedstawicieli organizacji uczestniczących w badaniu do prac nad PRL.
- Dotarcie i włączenie do współpracy nad PRL przedstawicieli organizacji zrzeszających pracodawców (przedsiębiorców), seniorów i osób z niepełnosprawnościami, a także liderów religijnych (kościółów różnych obrządków) oraz harcerstwa.
- Dokonanie przeglądu działań podejmowanych przez samorząd miejski w obszarze współpracy z NGO w zakresie wzajemnej komunikacji oraz partycypacji trzeciego sektora w zakresie przygotowywania i wdrażania dedykowanych dla niego programów i polityk.